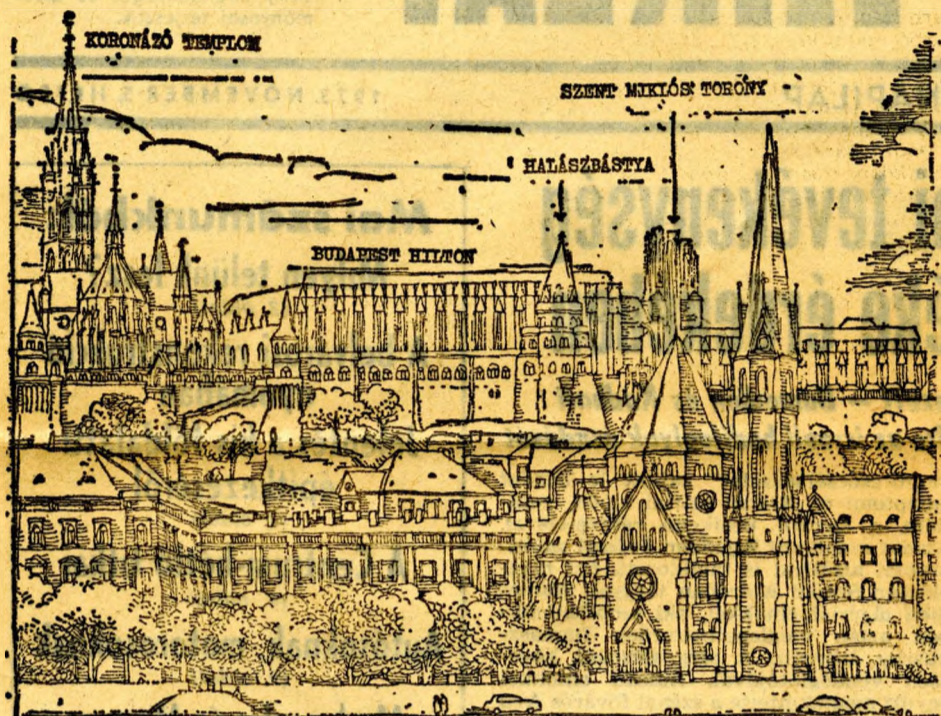

Új szálló a régi Várban

Épül és mégsem épül a Budapest Hilton

Nem akartunk hinni a szemünknek: fent a Várban, a Mátyás-templom szomszédságában végre — és oly sok huzavona után — épül a Hilton Hotel. De ne kiabáljuk el a szállodások szerencsését, s fogalmazzunk szerényen: a *Földmunkát Gépesítő Vállalat* néhány kompresszorral és teherautóval, s tucatnyi szakmunkással hozzákezdett az alapozáshoz.

A Hilton sokkilós aktái lassan muzeális értékűek lesznek. Az amerikai konzern szakembereit először 1967-ben kaulauzták el a Vár egyik legszebb, ám romokkal borított területére. „Meglátni és megszeretni” — röviden így jellemezhetnénk a helyszíni szemle eredményét. Azt már a kezdet kezdetén tisztázták, hogy a hotel kizárólagos magyar tulajdon lesz, a világhírű cég azonban nemcsak a nevet adja a vállalkozáshoz, hanem teljes vendégszervező apparátusát is. A TWA légitársaság is hozzájárul a turisták toborzásához, akik a Budapest Hiltonban nemcsak a hagyományos magyaros vendégszeretet miatt érzik majd otthonosan magukat.

— A világ legszebb pontjain felépült Hiltonok sajátja — mondja dr. Bíró Károly, a hotel igazgatója —, hogy belső berendezésük teljesen azonos. A vendég ugyanolyan megoldású fürdőszobát talál Tokióban, mint Zürichben, s a villanykapcsoló, a csempék, az ágyak, a szőnyegek sem lehetnek másminyenek itt nálunk, mint Hongkongban vagy Amszterdamban.

Ez eddig rendben is volt; a gondok csak ezután jöttek. A Hilton helye ugyanis műemléki szempontból szigorúan védett terület. Ahogy mondani szokás: *itt minden kő maga az antikvitás*. A tatárdúlás után, a magyarországi papság vezető rétege, a domonkos rend, kolostort és iskolát épített itt. Buda egyik legelső palotája homlokzatán tehát így állt az évszám: MCCXLVIII, azaz 1248. Később számos gazdagon illusztrált kódexet éppen itt másoltak; ezekből tizenhét máig is ismert. A török hódítás idején janicsárok laktak az épületben, a templomban lóistállót helyeztek el. Buda felszabadítását követően a területet a jezsuiták kapták meg, a domonkos kolostorból gazdasági épületet csináltak, maguknak pedig új palotát emeltek. Aztán sokáig iskola, később néhány hivatal költözött a történelmi falak közé, mígnem a második világháború pusztításai mindent romba döntöttek.

A KÖZTI mérnökei 1968-tól egymás után készítették a szállodai terveket. A rajzok hol az Országos Műemléki Felügyelőségnek, hol a fővárosi tanácsnak, hol a szállodai szakembereknek nem tetszettek. Teltek, múltak az évek, s közben nemcsak az építőipari árak emelkedtek, hanem a veszteséget az évi 4,5 millió dollár árbevétel-kiesés is növeli.

A legszerényebb számítások szerint 800 millió forintba kerül a Budapest Hilton felépítése. A nyolcezer négyzetméternyi beépítésre váró területről most 15 ezer köbméter mészkösziklát kell eltávolítani.

Az alapozás azonban csupán negyedgözzel folyik, ugyanis a végleges előmunkálatti tervek még mindig nem készültek el. Lám, a Földmunkát Gépesítő Vállalat

szakemberei a hétéves huzavona után is kénytelenek felvé kézbe venni a léggalapáncsot, hiszen nem tudhatják, mikor és hol bukkannak egy XV. századi szoborra, egy barokk márvány falfaragásra, avagy egy titokzatos, török kori alagútra...

A 324 szobás Hilton persze — amely a maga nemében páratlan szépségű építészeti alkotás lesz — mégiscsak elindult a megvalósulás útján. Carl Bell, az amerikai szállodakonzern első alelnöke, aki augusztusban járt itt utoljára, „relatív optimizmusról” nyilatkozott.

— Mi azonban — folytatta e gondolatot dr. Bíró Károly — az eddigi csigalassúságon jóformán egy másik szálló felépítési költségét vesztítettük el. A mi esetünkben ugyanis az idő nemcsak pénz, hanem deviza is.